

2019

Ropa a ropné výrobky - Preciznost metod a výsledků měření -
Část 2: Výklad a použití preciznosti údajů ve vztahu ke zkušebním metodám

ČSN
EN ISO 4259-2
65 6003

idt ISO 4259-2:2017

Petroleum and related products - Precision of measurement methods and results -
Part 2: Interpretation and application of precision data in relation to methods of test

Produits pétroliers - Fidélité des méthodes de mesure et des résultats -
Partie 2: Application des valeurs de fidélité relatives aux méthodes d'essai

Mineralölerzeugnisse - Präzision von Messverfahren und Ergebnissen -
Teil 2: Anwendung der Werte für die Präzision von Prüfverfahren

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 4259-2:2017. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 4259-2:2017. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN ISO 4259-2 (65 6003) z června 2018.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Proti předchozí normě dochází ke změně způsobu převzetí EN ISO 4259-2:2017 do soustavy norem ČSN. Zatímco ČSN EN ISO 4259-2 z června 2018 převzala EN ISO 4259-2:2017 schválením k přímému používání jako ČSN oznámením ve Věstníku ÚNMZ, tato norma ji přejímá překladem.

Související ČSN

ČSN EN ISO 4259-1 (65 6003) Ropné výrobky - Preciznost metod a výsledků měření - Část 1: Stanovení údajů o preciznosti ve vztahu ke zkušebním metodám

Vypracování normy

Zpracovatel: Ing. Jarmila Pešáková, IČO 45890218

Technická normalizační komise: TNK 118 Ropa a ropné výrobky

Pracovník České agentury pro standardizaci: Ing. Petr Kříž

Česká agentura pro standardizaci je státní příspěvková organizace zřízená Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví na základě ustanovení § 5 odst. 2 zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

EVROPSKÁ NORMA	EN ISO 4259-2
EUROPEAN STANDARD	
NORME EUROPÉENNE	
EUROPÄISCHE NORM	Prosinec 2017

ICS 75.080	Nahrazuje
EN 4259:2006	

Ropa a ropné výrobky - Preciznost metod a výsledků měření -
Část 2: Výklad a použití preciznosti údajů ve vztahu ke zkušebním metodám
(ISO 4259-2:2017)

Petroleum and related products - Precision of measurement methods and results -
Part 2: Interpretation and application of precision data in relation to methods of test
(ISO 4259-2:2017)

Produits pétroliers - Fidélité des méthodes de mesure et des résultats - Partie 2: Application des valeurs de fidélité relatives aux méthodes d'essai (ISO 4259-2:2017)	Mineralölerzeugnisse - Präzision von Messverfahren und Ergebnissen - Teil 2: Anwendung der Werte für die Präzision von Prüfverfahren (ISO 4259-2:2017)
---	--

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2017-10-27.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy.
Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.



Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2017 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky

Ref. č. EN 4259-2:2017 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Evropská předmluva

Tento dokument (EN ISO 4259-2:2017) vypracovala technická komise ISO/TC 28 *Ropa a příbuzné výrobky, pohonné hmoty a maziva z přírodních nebo syntetických zdrojů* ve spolupráci s technickou komisí CEN / TC 19 *Plynná a kapalná paliva, maziva a příbuzné výrobky ropného, syntetického a biologického původu*, jejíž sekretariát zajišťuje NEN.

Této evropské normě je nutno nejpozději do června 2018 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do června 2018.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN ISO 4259:2006.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunská, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Oznámení o schválení

Text normy ISO 4259-2:2017 byl schválen CEN jako EN ISO 4259-2:2017 bez jakýchkoliv modifikací.

Předmluva.....	7
Úvod.....	8
1..... Předmět normy.....	9
2..... Citované dokumenty.....	9
3..... Termíny a definice.....	9
4..... Použití a význam opakovatelnosti, r a reprodukovatelnosti, R	9
4.1..... Obecně.....	9
4.2..... Opakovatelnost, r	10
4.2.1... Obecně.....	10
4.2.2... Přijatelnost výsledků.....	10
4.2.3... Výpočty limitů spolehlivosti s využitím výsledků shromážděných za podmínek opakovatelnosti.....	10
4.3..... Reprodukovatelnost, R	11
4.3.1... Přijatelnost výsledků.....	11
4.3.2... Výpočty limitu důvěryhodnosti s využitím výsledků shromážděných za podmínek	

reprodukovatelnosti..... 12

4.4..... Použití reprodukovatelnosti pro určení vychýlení měření mezi dvěma různými zkušebními metodami, které mají měřit stejnou vlastnost..... 12

4.4.1...
Obecně..... 12

4.4.2...
Postup..... 12

5.....
Specifikace..... 13

5.1..... Cíl specifikací..... 13

5.2..... Konstrukce specifikačních limitů ve vztahu k rozsahu a preciznosti specifikované zkušební metody..... 13

6..... Posuzování shody s požadavky specifikace..... 14

6.1.....
Obecně..... 14

6.2..... Posuzování shody kvality dodavatelem..... 14

6.3..... Posuzování shody kvality příjemcem..... 15

6.3.1...
Obecně..... 15

6.3.2... Jediná šarže produktu..... 15

6.3.3... Vícenásobné šarže produktu..... 15

6.3.4... Postup pro příjemce ke zhodnocení shody pro jednu šarži

produktu.....	16
7..... Postup při sporech.....	17
7.1..... Řešení sporu vyjednáváním.....	17
7.2..... Použití zkušební metody nebo postupu v případě sporu.....	17
7.3..... Řešení sporů.....	17
7.4..... Nevyřešené spory.....	18
7.5..... Příklad řešení sporů.....	19
Příloha A (informativní) Vysvětlení vzorců uvedených v článku 4.....	21
Příloha B (informativní) Řešení sporů pro specifikace založených na určitém stupni kritičnosti.....	23
B.1..... Obecně.....	23
B.2..... Kritičnost specifikací.....	23
B.3..... Konstrukce specifikací.....	23
B.4..... Schválení nebo odmítnutí produktu specifikací pro předem určený p _c	23
B.5..... Postup v případě sporů.....	23

Příloha C (informativní) Statistická kontrola při provádění testovacích metod
v laboratoři..... 25

C.1.....

Úvod.....
..... 25

C.2..... Pracovní

proces.....
..... 25

Příloha D (informativní) Obecný přístup k posuzování vychýlení při použití více
materiálů..... 27

Příloha E (informativní)

Glosář.....
..... 28

Bibliografie.....
..... 29

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve směrnících ISO/IEC, část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé druhy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve směrnících ISO/IEC, část 2 (viz www.iso.org/directives).

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Podrobnosti o jakýchkoliv patentových právech identifikovaných během přípravy tohoto dokumentu budou uvedeny v úvodu a/nebo v seznamu patentových prohlášení obdrženyých ISO (viz www.iso.org/patents).

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamena schválení.

Pro vysvětlení nezávazného charakteru norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy WTO týkající se technických překážek obchodu (TBT), jsou uvedeny na tomto odkazu URL: www.iso.org/iso/foreword.html

Tento dokument byl vypracován technickou komisí ISO/TC 28, *Ropa a příbuzné výrobky, pohonné hmoty a maziva z přírodních nebo syntetických zdrojů*.

Toto první vydání ISO 4259-2 společně s ISO 4259-1 zrušuje a nahrazuje ISO 4259, která byla technicky revidována. Tento dokument obsahuje kapitoly 7 až 10 z normy ISO 4259 a připojené přílohy H a I. Zbývající kapitoly a přílohy A až G normy ISO 4259: 2006 se nahrazují normou ISO 4259-1.

Seznam všech částí souboru ISO 4259 lze nalézt na webových stránkách ISO.

Úvod

Pro účely stanovení specifikací výrobků a pro kontrolu souladu výrobků s těmito specifikacemi se standardní zkušební metody obvykle vztahují na specifické vlastnosti komerčních ropných a příbuzných produktů. Dvě nebo více měření stejné vlastnosti určitého vzorku specifickou zkušební metodou nebo různými zkušebními metodami, které mají měřit stejnou vlastnost, obvykle neposkytují přesně stejný výsledek. Proto je nutné při stanovování specifikací produktu tuto skutečnost náležitě zohlednit a posoudit, zda jsou rozdíly mezi výsledky zkoušek v rámci statistického očekávání, a učinit rozhodnutí o splnění specifikací na základě omezených výsledků zkoušek. Použitím statisticky založených odhadů preciznosti pro zkušební metodu lze dosáhnout:

- objektivní měření spolehlivosti limitů specifikací,
- rozhodnutí o shodě se specifikacemi a
- stupeň očekávané shody mezi dvěma nebo více výsledky získanými za určitých okolností.

Tento dokument popisuje použití preciznosti zkušební metody odvozené podle normy ISO 4259-1. Je určen jako doprovodný dokument k normě ISO 4259-1. Dokument poskytuje další normativní a informativní diskuze o tom, jak tuto preciznost použít k posouzení stavu „statistické kontroly“ a schopnosti určité laboratoře dosáhnout preciznosti při provádění zkušební metody. Rovněž je uveden obecný přístup k dohodě mezi dvěma různými zkušebními metodami, které mají měřit stejné vlastnosti.

Dvě části ISO 4259 zahrnují jak určení preciznosti odhadů, tak i použití preciznosti dat. Snaží se sladit s normou ASTM D6300 [1] ohledně stanovení odhadů preciznosti a s normou ASTM D3244 [2] pro použití zkušebních dat.

Glosář proměnných použitých v tomto dokumentu a ISO 4259-1 je uveden v příloze I normy ISO 4259-1:2017.

1 Předmět normy

Tento dokument specifikuje metodiku pro použití odhadů preciznosti zkušební metody odvozené z normy ISO 4259-1. Definuje zejména postupy pro stanovení limitů specifikací vlastností založených na preciznosti zkušební metody, kde je vlastnost určena pomocí specifické zkušební metody, a při určování stavu shody se specifikací v případě, že mezi dodavatelem a příjemcem existují konfliktní výsledky. Další aplikace této zkušební metody preciznosti jsou stručně popsány v zásadě bez souvisejících postupů.

Postupy v tomto dokumentu byly navrženy speciálně pro ropné a příbuzné výrobky, které jsou normálně homogenní. Postupy popsané v tomto dokumentu však mohou být použity i pro jiné typy homogenních výrobků. Je třeba pečlivě zvážení před použitím tohoto dokumentu na výrobky, u nichž může být předpoklad homogenity zpochybněn.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.